

AHVENANMAAN MAAKUNTAPÄIVIEN SUOSTUMUKSEN HANKKIMINEN KANSAINVÄLISEN SOPIMUKSEN VOIMAANSAATTAMISEKSI

1 Yleistä

Jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991, *itsehallintolaki*) mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvassa asiassa, on Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyttävä määräyksen voimaansaattamista koskeva säädös, jotta määräys tulisi voimaan maakunnassa (itsehallintolain 59 §:n 1 mom.).

2 Voimaansaatettava sopimus, joka sisältää Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvia sopimusmääräyksiä

Kansainvälisen meriliikenteen helpottamista koskevan yleissopimuksen liitteen muutokset (alkuperäinen sopimus SopS 27/1967) /
Ändringar i bilagan till konventionen om underlättande av internationell sjöfart (ursprungligt avtal FördrS 27/1967)

Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (International Maritime Organization, IMO) on tehty vuonna 1965 kansainvälisen meriliikenteen helpottamista koskeva yleissopimus, jäljempänä *FAL-yleissopimus*. Suomi liittyi sopimukseen 2 päivänä kesäkuuta 1967 (SopS 27/1967).

FAL-yleissopimuksen liite on tarkoitus antaa kokonaisuudessaan uudelleen päätöslauselmalla FAL.14(46). Sopimuksen liitettä on muutettu useita kertoja aiemmin. Merkittävimpien liitteen muutosten tarkoituksena on edistää globaalia merenkulun digitalisaatiota vahvistamalla sähköistä tiedonvaihtoa siten, että paperimuotoinen tiedon toimittaminen olisi käytössä vain poikkeustilanteissa. Muutokset sisältävät lisäksi Covid19-pandemia aikana terveysturvallisuutta parantaviksi havaittuja sekä korruptiota estäviä vaatimuksia ja suosituksia. Muutoksella ei ole merkittäviä suoria vaikutuksia Suomessa, vaikka ne tehostavatkin globaalisti kauppamerenkulun edellytyksiä.

Muutokset tulevat kansainvälisesti voimaan noudattaen niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä siten, että ne katsotaan FAL-yleissopimuksen VII (2)(b) artiklan mukaisesti hyväksytyiksi 1.10.2023, jollei niitä siihen mennessä ole vastustanut 1/3 sopimuspuolista. Mikäli muutokset katsotaan hyväksytyiksi, ne tulevat voimaan kansainvälisesti 1.1.2024. Muutokset kuuluvat EU:n ja sen jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan. Muutokset ovat luonteeltaan teknisiä, eivätkä edellytä eduskunnan hyväksymistä. FAL-yleissopimuksen uusi liite on siten tarkoitus ennen vuoden 2023 loppua saattaa voimaan valtionneuvoston asetuksella.

Ahvenanmaan maakunnan hallitus on hyväksymismuistiolounnosta koskevassa lausunnossaan katsonut, että FAL-yleissopimuksen määräykset paikallisviranomaisten velvollisuudesta tarjota kiireellistä sairaanhoitoa kiireellistä hoitoa tarvitsevalle laivaväelle kuuluisi Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaan. Itsehallintolain 18 §:n 12 kohdan mukaan terveyden- ja sairaanhoito kuuluu maakunnan lainsäädäntövaltaan. Poikkeuksena tähän ovat valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvat 27 §:n 24, 29 ja 30 kohta, jotka koskevat muun muassa hallinnollista puuttumista henkilökohtaiseen vapauteen, ihmisten tarttuvia tauteja sekä terveyden- ja sairaanhoidon piirissä toimivien kelpoisuusvaatimuksia.

Ahvenanmaan maakunnan hallituksen lausunto toimivallasta on perusteltu, kun kyse on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Muilta osin esitetyt sopimusmuutokset koskevat kauppamerenkulkua ja kuuluvat valtakunnan lainsäädäntövaltaan itsehallintolain 27 §:n 13 kohdan mukaisesti.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka osittain kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan, sopimuksen voimaansaattamissäädökselle on tarpeen saada Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntä Ahvenanmaan itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaisesti.

3 Esitys

Esitetään, että tasavallan presidentti päättää lähettää suostumuksen hankkimista koskevan esityksen Ahvenanmaan maakuntapäivien käsiteltäväksi.